

CONDOPOULOS

ATHENS, HILTON GALLERY - MAY 11 - MAY 31 1964

29

ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

446

ATHENS, HILTON GALLERY - 11 ΜΑΙΟΥ - 31 ΜΑΙΟΥ 1964

Στόν Κοντόπουλο μπορεί κανείς να παρακολουθήσει όλη την ιστορική εξέλιξη της ζωγραφικής από το 1860 περίπου κι έπειτα και από παλαιότερες ακόμα τεχντροπίες, προπάντων γαλλικών σχολών. Στόν έξπρεσιονισμό θα σταματήσει για λίγο κάνοντας έσωτερικό του βίωμα την τραγική αντίληψη του κόσμου, χωρίς όμως και να χάσει, ούτε για μιά στιγμή, ένα άπαλό λυρισμό που τον συνοδεύει σε όλες του τις αναζητήσεις οποιαδήποτε απόχρωση κι αν έχουν αυτές. Την πραγματικά όμως τραγική περίοδο του ζωγράφου την διαγράφει το μεταβατικό έργο του, που εκφράζει τον άγωνα με το αντικείμενο και με τον κόσμο. Σιγά, αλλά σταθερά, αρχίζει τούτο να αλλοιώνεται και να παίρνει τη μορφή του συμβόλου, έτσι που για μιά στιγμή θρυσκόμαστε μπροστά σε μιά ανάμικτη κατάσταση από αντικειμενικά στοιχεία και άφηρημένους ύπερβατικούς συμβολισμούς. Σ' αυτό το σημείο γίνεται ο Κοντόπουλος ο Μεσσίας της νέας αντίληψης του κόσμου στην Ελλάδα. Για πρώτη φορά (1949) αποτολμά την προβολή της άφηρημένης ζωγραφικής στο ελληνικό περιβάλλον με απόλυτη συναίσθηση της τόλμης του. Ταυτόχρονα τον πιέζουν ή ανάγκη και ή ευθύνη να δικαιολογηθεί, να κηρύξει και να υποστηρίξει την τόλμη του. Έτσι βλέπει το φώς της δημοσιότητας το κατατοπιστικό και ένθουσιαστικό έργο του «ή σημερινή ζωγραφική» που εκφράζει όλο το πνεύμα μιάς γεμάτης πίστη και αγάπη προσπάθειας για τις νέες πνευματικές αξίες, που δίνουν νέες κατευθύνσεις και νέες δυνατότητες στην καλλιτεχνική δημιουργία και την πνευματική άπελευθέρωση. Μ' αυτή την προσπάθεια αναζήτησής του έχει κιόλας βρει την θέση του, έχει δημιουργήσει έδαφος κάτω απ' τα πόδια του για να προχωρήσει σταθερά πιά στη τέχνη που θα τον αναδείξει πρωτόπορο και τελειωτή μιάς καθαρά άφηρημένης τεχνοτροπίας, που εκφράζεται με έγχρωμες σκέψεις και λυρικά σύμβολα. Συγκρατημένος και όμως έλευθερος, συλλαμβάνει χρωματικά τούς έσωτερικούς δραματισμούς εκφράζοντάς τους με ειρμό, συντεθειμένους σε μιά κλασσική σύνθεση που δεν αφήνει κενά ούτε χρειάζεται συμπληρώσεις. Αυτό, καθώς και ή έκφραση με τα δυνατά contrast και την ανάλαφρη, κρυστάλλινη διαύγεια, τοποθετούν το έργο του Κοντόπουλου στα ελληνικά πλαίσια και το καθιστούν χαρακτηριστικό μιάς ελληνικής άφηρημένης ζωγραφικής. Πέρα όμως από μιά τεχνοκριτική στάση απέναντι σ' αυτό το έργο, το σύνολο της θεώρησής του επιβάλλει την έκφραση της έντύπωσης που δημιουργεί και που παρουσιάζεται σαν μιά τέχνη γεμάτη ευγένεια και ανθρωπιά, ικανή να άπελευθερώσει και να ξεκουράσει, που «δείχνει πώς πίσω από τα φαινόμενα των πραγμάτων υπάρχει μιά αλήθεια που πρέπει να αναζητήσει κανείς, ότι κάτω απ' τον άκαμπο και σκληρό άτομικισμό που χωρίζει τον άνθρωπο απ' τον άνθρωπο, υπάρχει μιά γυμνή επικοινωνία, της οποίας ή ανθρωπινή αγάπη είναι το σύμβολο» (Κοντόπουλος, απ' το βιβλίο του: ή Σημερινή Ζωγραφική, 1-Είσαγ., σ. 48).

Σ. Λυδάκης

Δρ Φιλοσοφίας και Ιστορίας της Τέχνης

In Condopoulos one can observe the whole range of the development of painting from about 1860 onwards - and even of some earlier techniques, especially those of the French school. We see him stopping briefly at expressionism and adopting the tragic view of life without however losing even for a moment the gentle lyricism that has accompanied each one of his various quests. However, the truly tragic moment in the painter's life is represented in the transition period of his work where the conflict with objects and the world is evident. The change occurred slowly but steadily until it became symbol, and there comes a moment when one is confronted with a mixed situation of objective elements and abstract transcendental symbolisms. It is at this point that Condopoulos became the Messiah of a new conception of the world in Greece. For the first time in 1949 he ventured to introduce abstract painting into the Greek environment, fully aware of the boldness of his action. At the same time, he was driven by the necessity and the responsibility of justifying himself, of proclaiming and defending his boldness. The publication of *Today's Painting* was the outcome of this pressure; it is an informative and enthusiastic book which expresses the spirit of an endeavor full of faith and love for the new intellectual values which open up new ways and point to new possibilities of artistic creation and intellectual liberation. With this endeavor his quest had already found its place and had prepared the ground which now enabled him to develop steadily in the art which made him a pioneer and a perfectioner of a purely abstract technique using colored thoughts and lyric symbols as a means of expression. Self-possessed yet free, Condopoulos grasps chromatically inner visions which he expresses meaningfully and composes with such classical precision that neither gaps nor incompleteness offend the eye. These things combined with strong contrasts of expression and a light, crystal-clear limpidity put Condopoulos' work within the framework of Greek tradition and make it a characteristic example of Greek abstract painting. But apart from an art critic's assessment of this work, a more complete viewing of it calls for the expression of the impression it creates; it emerges as an art full of nobility and humaneness, capable of liberating and of relieving tension, of showing that beneath the appearance of things there is a truth that one should look for, that beneath the inflexible and harsh individualism that separates man from man there is a naked communion whose symbol is human love». (from Condopoulos' book, *Today's Painting*, Vol. 1 - Preface, p. 48).

Dr. Stelios Lydakis

1. ή χώρα μου
2. εικόνα
3. σκιές
4. επέστρεψε μνήμη
5. άπλοι λόγοι
6. στον κήπο
7. όπως την αύγή
8. στην μνήμη του Καβάφη
9. προσφιλή αντικείμενα
10. ανάμεσα μας
11. τοπείο
12. συνοικία
13. ναός
14. ορίζοντας
15. θέαση
16. νυχτερινή πρόσκληση
17. ο Πάνας δεν πέθανε
18. εικόνα Β
19. παληός κόσμος
20. γυμνό τοπείο
21. φαιδριάδες
22. συσκευή
23. νεκρή φύση
24. αντίφωνο